

ZOMBOR és VIDEKE

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseknél két hasabos jott sora 16 fill., többől beküldésnél megfelelő engedély. Nyelvtér sora 30 fill.

Felolós szerkesztő:

Lapmunkadonos:

Égész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.

Dr. BONGSZLOVITS VILMOS, OBLÁT KÁROLY.

Megjelenik vasárnap és esütőnapokon.

A „Zombor és Vidéke“ kiadóhivatala tisztfelettel kéri előfizetőit, hogy az előfizetések megújítása iránt az illető póstahivataloknál annál is inkább mielőbb intézkedni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fönnakadás ne történjék.

Kiállítások Bácskában.

A nemzetek, a népek életében mindenkor kiváló jelentősége, nagy fontossága van a kiállításoknak, még akkor is, ha szerényebb igényekkel létesülnek, szűkebb körlátok közé vannak szorítva és beérnek a csendesebb jellegű sikerrel.

Az általános kiállítás mértéke a nemzet haladásának és emelkedésének, tanúbizonyítást tesz az ipar, kereskedelem és közgazdaság egyes ágazatainak fejlettségéről, a művészetek, tudományok terén elért eredményeiről, szóval: minden irányban elénk tárja a fejlődéssel, a civilizációval járó előnyöket.

Nálunk eddig leginkább csak országos jellegű kiállításokat rendeztek, még pedig a fővárosban, hol összepontosulva

látjuk az ország minden részéből a terményeket, produktumokat, különféle tárgyakat és czikkeket s így általánosságban győződhettük meg ebben vagy abban az irányban előmenetelünkről.

Már pedig az általános, országos kiállítás nem lehet igazságos fokmérője az egyes vidékek kulturahaladásának. Ha unos-untalan csak egy középpontot szemelünk ki dolgaink bemutatására, ha mindenkor Budapesten halmozzuk össze a tömördek anyagot, ez sorvasztja, bényíti a vidéki életet, melyet amugy is nehéz léleketűnnek, renyhének tartanak. A centralizáció a vidék rovására megy s teljesen megfojtja, előli, elenyveszti a provincia szabad mozgását.

Az egyöntetű haladás, az arányos fejlődés érdekében igen kívánatos, hogy az egyes vidékeken friss életet, szabad vérkeringést teremtsünk. Ahelyett, hogy elvonnánk tőlük egyet-azást, még inkább adjunk nekik, támogassuk, segítsük addig, míg a saját lábán tud járni és így lassan, de előnyösen ki fog alakulni a vidéken olyan élet, melyre szüksége

van a provinciának a műveltség, a gyors haladás e korszakában.

A vidék önállósága, szabadabb mozgása, üde elevensége első sorban szerényebb eszközökkel és nem nagy vágyakkal létesített kiállítások útján érhető el. A lokális jellegű kiállításoknak mindig nagy hasznát láthatjuk, mert egy-egy vidék, ha akár mezőgazdasági, akár ipari kiállítást rendez, nyilván tehetéget érez erre s a résztvevők minden bizonynyal a legjobbat, a legértékesebbet iparkodnak nyújtani, beigazolni akarván, hogy életképesek és helyüket minden szegyenkezés nélkül megállhatják.

Az utóbbi időkben mindinkább sürűben mutatkozik a hajlandóság egyes vidéki kiállítások rendezésére. Jövő nyáron három helyütt is lesz nagyobb szabású kiállítás, nevezetesen: Zomborban, Szabadkán és Zentán és mindegyik, az előjelek után ítélve, nagy arányú, széles terjedelmű lesz. Ezen kiállítások felérnek majd egy kisebb országos kiállítással, noha a vidék iparosai is vesznek részt bennük. Oly nagy az érdeklődés, oly széles körben találunk visszhangra e kiállítások, a hol

A „ZOMBOR és VIDEKE“ TARCZAJA

A „Vértanu“ premierje. *)

Irta: Bokor Rezső.

Délután 5 óra tájban Kalotay Sándor, a „Vértanu“ cz. öt felvonásos dráma ifjú szerzője izgatottan hagyta el lakását és a lépcsőkön lefelé haladt, határozottá érződött benne a gondolat, hogy a darabja okvetlenül meg fog bukni. Igen igen, most már egészen tisztán látott, csúfosan meg fog bukni. Csodálatos, hogy egy esztendő óta, mióta a darab a színháznál hevert, úgyszólván az utolsó pillanatban jutott ezen gondolatra; segíteni már természetesen nem lehetett, tehát jöjjön, aminek jönnie kell . . .

Amint leért a lármás utcára, hideg levegő csapta meg izzó homlokát, megnézte az óráját és siető léptekkel indult neki a leereszkedő szűrkésűnek. Pínom, átlátszó köd úszott a levegőben, melyen keresztül hatolt az egymásután megjelenő

*) Mutatvány Bokor Rezső munkatársunknak és színi kritikuskunknak a jövő hó közepén megjelenő „Félhomály“ című elbeszélés kötetéből.

esíllagok fénye. Az utcán már meggyújtották a gázlámpákat és a kirakatok fénye ragyogó keretet vont az utca két oldalára.

Tűnődve, gondolkozva haladt a rohanó emberáradatban, maga sem tudta hova siet. A hirdető oszlopokról feléje nevettek a „Vértanu“ sarga plakátjai és ő odament az egyikhez és merően bámult a fekete betűkre. Elolvasta az egészet elejétől végig, még a helyárakat is, aztán valami soha nem érzett aggodalom lepte el bensőjét. Mintha belül egy otromba nagy tenyér nehezedett volna a mellére. A szíve hevesen dobogott és valami névtelen vesztély közeledtének előérzete kinozta.

A darabja rossz, az bizonyos. A közönség kegyetlen, az is bizonyos, tehát a bukás elkerülhetetlen. Aztán a kritikusok, a kik mintha nem tintába, hanem méregbe mártanák tollukat, milyen kéjjel fogják őt ezen darabra marcangolni. A színpad egy nagy guillotinnak tünt fel ebben a pillanatban előtte, hol egy-két óra múlva az ő fejét fogják lecsapni, az irigyek, a karörvendők, a Parnassusra hiába kapasz-

kodó meg nem értett titkos szellemóriások mámoros ujongása közben.

Es őt is el fogja nyelni a mólóh, akinek torkán keresztül már annyira tűnedezték el az ismeretlenség homályába.

Az egyik utcasarkon valaki a vállára ütött. Hód Laczi volt, jóbarátja, akivel valamikor együtt nyűtték az iskola padjait.

Valahonnan a jégpályáról jöhetett, bizonyosan szép asszonyok társaságából, az arczáról jókedv sugárzott és széles hangon szól rá Kalotayra.

— Szervusz szerző úr, észre sem veszed már az embert. No majd engedsz te még estére a büszkeségből.

Kalotay fanyarul mosolygott.

— Nem igen van mire büszkélkednem.

— Ejnye-ejnye szerző úr, te félsz.

No bizony! Hát majd a legrosszabb esetben fölfalnak azok a hiénák, aztán máskor te is beállhatsz hiénának.

— Gondolod, hogy meg fogok bukni?

— Én nem gondolok semmit, csak azt tudom, hogy az éhséget csillapítani kell, a közönség pedig éhes, minden szerzőre éhes, a kritikusoknak pedig az a kenyere-

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZÜ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

látni fogjuk, hogy a magyar ipar egyes ágazatai mily bámulatos haladásról, mily figyelememéltó fejlődésről tanuskodnak s ily kiállítások minő zsendülő életet, pezsdülő elevenséget teremtenek a provincián.

A Bácskában — Zomborban, Szabadkán és Zentán — mezőgazdasági és iparkiállítás lesz 1904. évben mind a három hasonlóképpen nagyobb terjedelmű, szélesebb alapon fekvő kiállításnak terveztek s ugyazólván az egész nagy Bácska érdekelve lesz benne.

Mindezekre a kiállításokra tagadhatlanul szüksége van a vidéknek, mert az egész társadalmi életet felfrissítik. Az erők nem forgácsolódnak el, nem húzódnak széjjel, hanem komoly, értékes összmunkálkodásban oly dolgot létesítenek, mely az egész provinciának mozgalmassabb képet kölcsönöz. A közönséget fásultságából, egykedvűségéből felrázza és hozzászoktatja az érdeklődéshez, mely ha megvan: a vidék hatalmas segítő társat nyer a publikumban.

A szabadkai kiállítás évek óta tervezik — jövő évre lett halasztva. A zentai kiállítást az idén kellett volna megnyitni, — most ez is jövő évre lett halasztva. A zombori kiállítás jövő évre készülődik, — ha ugyan a kezdet nehézségeit sikerül legyőzni.

Azt mondtuk a kezdet nehézségei. Hát bizony ilyenek mindenütt vannak, — de alig látható, hogy oly nehézségekkel bírnának, mint a zombori. Kisebbségi differenciák kiegyenlíthetők, — de hol a kiállító közme, az iparos osztály java része a helyre nézve nem tud megegyezni, — és inkább elmarad a kiállításról — az már végzettsé válik a kiállítás sikerére. Azon száznál több aláírással ellátott kérvényt, melyet a város Tanácsához terjesztettek be sok kereskedő és iparos azzal, hogy a kiállítás ne kün a városi park melletti ligetben, hanem benn a városban ren-

deztessek — nem kicsinyelhető. A kereskedőket és iparosokat, nem lehet egyszerűen felületesen azzal, hogy fele a kiállításnak kün, fele benn lesz; — illetve elégedjenek meg a mezőgazdasági kiállítással, — melyet azonban, a vármegegyei gazdaszövetség közgyűlésileg kímélt, hogy Zomborban nem rendez!

A kiállításnak teljes összhangban, egyetértésben jól meg kell csinálva lennie, — vagy inkább sehogysém. Keresni kell módot arra, a melylyel az ellentéteket ki lehessen egyenlíteni. És azt csak úgy lehet megtalálni, ha a felhozott indokokat, — minden személyi vonatkozás nélkül — a maga értékében méltányolva mérlegeljük. Félre kell tenni a személyes kicsinyességeket, ha a nagy célt szolgálva azt elérni akarjuk.

A kiállítás szép eszméjét elbuktatni makacs ellenállásokkal nem helyes. Mert a kiállításnak, — igaz és nemes értelemben véve, ha az nem mulatság, korteszél, parádé akar lenni, — úgy rendkívül nagy hordereje lenne városunkra. Mert nemes versenyre serkenti az egész vidéket, a város iparosait buzdít, serkenti, jól, hasznosat elless, elsajátít, egybevet, — a gyengébbeket feltette, nagyobb ambícióra buzdítja, hogy olyant alkossanak, mint a másik, és egyik se maradjon a másik mögött.

Ezt pedig csak úgy érthetjük el, ha fenkölt gondolkozású népszerű főispánunknak *Latino vits Pálnak* a kiállítás védnökének jelszavát tartjuk szem előtt: *concordia parva crescit* . . .

Egyesüljön tehát minden erő, hogy a kiállítás létrejöjjen, — s ha bár jövő évre három kiállítás is tervezetik Bácskában, a zombori legjobban sikerüljön, — hogy életet, rugékonyságot, frisséget vigyünk bele pettyhűdt városi életünkbe.

A kiállítással ne taktikázzunk, ne korteskedjünk, ne késedelmeskedjünk, — hanem dolgozzunk!

* **Csanád megye körirata.** Igen fontos körirat érkezett a törvényhatóságokhoz, mely a községeket érdeklő elsősorban. Csanád megye Jusht Gyula országgyűlési képviselő indítványára kimondta, hogy a képviselőháztól feliratban kéri az 1890. évi I. t.-cz. 4. fejezetének megváltoztatását. E törvény szerint a köz égi közmunkaadót mindenki fizetoi tartozik — meg az is, aki állami adót nem fizet — még pedig vagy természetben, vagy pénzben megváltva. Csanád megye most azt kívánja, hogy a községeket jogosítsa a törvény arra, hogy közmunkaszükségeit legalább részben az állami adó arányában kivetendő pótdával fedezhessék. Így egyrészt a minden nélkül való legszegényebb néposztályt lenne mentve ez alól is, másrészt a községek is többre mennének a pénzzel, mint a nagyjában, hanyagul teljesített természetbeni terovással.

* **Kétéves katonai szolgálati idő.** Politikai körökben az a hír van elterjedve, hogy a már készen levő új katonai javaslatnak egyik legfontosabb intézkedése a katonai szolgálatnak két évre való leszállítása. Az átmeneti idő azonban, míg valamennyi fegyvernemnél a három év helyett a kétéves szolgálati időt behozzák, mintegy 6—8 évet fog igénybe venni. A javaslat valószínűleg már az ősszel kerül a képviselőház elé.

* **Függetlenségi párt B.-Petrovosszellőn.** Függetlenségi párt alakult B.-Petrovosszellőn. Mult vasárnap Gőndör Ferenc közbejöttével i. Petrovosszellőn u. megalakult a függetlenségi párt. Elnöke lett Tripolszky Agoston, alelnöke pedig Pereze Imre, földbírtokosok jegyzője Korponai Mátyás tanító: a 30 bizottsági tag között négy szerb is van. Alakuló gyűlés után társas ebéd volt, a melyen részt vett Petrovosszellő község gazdáinak színe java.

* **A verbázi kerület.** A verbázi kerület szabadlevő pártjának irányadó elemei véglegesen meg nem állapodtak meg a képviselő jelölt személyében. Mint beműnkelt B.-Kuláról értesítenek, ott e napokban Rác György nagybirtokos elnökielte alatt értekezlet lesz, melyen a jelölt személyére véglegesen megállapodik a szabadlevő párt. Néhány hangadó báró Vojnits István szeretné felépítenni, azonban a párt zöme dr. Récsi Ede kulai ügyvéd mellett van. A választók Rác

rők, hogy ilyen magad fajta áldozatokat kivégezzék.

A darab? az egészen mellékes. A nézők kiszáradástól függ minden, a szeszély pedig kiszámíthatatlan. Aztán csupa szeszélyből, úgy lehet néha érdeme szerint is fogadják a darabot. Csupa szeszélyből igazságosak olykor.

— Lásd én pedig meg vagyok győződve róla, hogy csakis érdeme szerint bírák a közönség a darabbal és ép ez az oka, hogy félek mai estétől.

— No csak semmi szerénység.

— Nem, nem rendelkezem annyi önbírálattal, hogy lássam darabom gyöngéit. Gyöngéje pedig sok van. Az első felvonás, amelylyel mindjárt eleve föl kellene keltenem az érdeklődést, egy lapos dialogussal kezdődik. Szerginsz, a hős úras frázisokat puffogtak, amelyektől semmi hatást nem várhatok. Altalában sok bölcselekedés, vagy jobban mondva szószaporítás van a darabban, ami előbb utóbb unalmassá válik. A harmadik felvonás fináléjában nincs harmonia a színekben, valamint számtalan hibát sorolhatnék fel, hol nem volt kellő érzékem a színpadi technika iránt.

Karontvára haladtak Kalotay lakása felé. A „Vértau” szerzője foytott aggodalmas hangon magyarázott.

— Aztán ahol a hatás érdekében a

legnagyobb erőt kellett volna kifejtennem, a negyedik felvonás elején, amikor a kétségbeesett anya, fiát meg nem érve, átkot szór annak fejére, nincs elég lendület; itt a lobogó szenvedély megnyilatkozását izzóbbá, erőteljesebbé kellett volna fokoznom. Ezzel a résszel fölönben egyáltalában nem vagyok megelégedve, mivel a lelki állapot, melyben megsemmisül az anyai szeretet, nincsen kellőképpen kiélezve.

Nem veszem a fáradságot magamnak, hogy megcáfolyjam az állításaidat, mivel belőled a pressimista beszéd, bar azt határozottan kijelenthetem, hogy a darab sorsa nem érdektől függ.

Fölkísérte Kalotayt a lakására. Mialatt átöltözött, tovább bírálta a darabját.

— A végkifejződés, eltekintve attól, hogy nem oldja meg teljesen a bonyolalmat, launya és konvencionális, mert . . . Hód kezdett dühbe jönni.

— Gyáva vagy és ez az egész. Nincs egy fikarcnyi önbizalmad sem. Ha volna, nem beszélnél így.

Kalotay nem felelt, sietve öltözött.

Mivel pedig a mai előadás sorsával úgy is tisztában vagy már, tehát nincs semmi okod az izgatottságra. És ha majd fölfalnak ezek a hiénák, hát az sem lesz baj nekünk, mi tudjuk, hogy a hiénák mindenképpen az éhségüket akarják csilla-

pítani és ha hosszabb ideig nem jutnak eleven prédához, hát a holtakat is kikezdi. No de induljunk.

Néhány perc múlva a fényesenivilágított színház előtt voltak.

Kalotay csaknem beleszédült a fénybe, zsvajbba, köcsirobögésbe. Fényes fogatok hozták a premier közönséget, melynek zsongásától, kacajától viszhangzott a tágas foyer. Selyemsuhogás, parfume illat terjengett a levegőben, aztán lassan-lassan megtelt a nagy ház, a szenzációzt szomjuhozó, ezer fejű sárkánnyal a közönséggel. Ragyogó bútorok, mesés toalettek, kábitó decolletageok kápráztatták mindenfelől a szemet, a levegőben pedig bódító illat terjengett.

Pont 7 órakor megszólalt az ügyelő csengője, nyomban rá pedig méltóságos lassusággal emelkedett föl a vasfüggöny. Majd föllebbent a kárpit, kezdődött az előadás. A hangzavalek elmémult, csak egy színpal zizegett még valahol és egy becsukott páholyajtónak zaja hallatszott.

Kilencz óra tájban a nagy némaságot félhangú suttogás, a közönségnek türelmetlen fészkelődése váltja fel, ezután elmúlik az a bizonyos „nagy jelenet” is, a harmadik felvonásnak a fináléja, amely minden jóra való drámában meg szokta hódítani a publikumot. A függöny legördül utána és a tetszésnek frenetikus taps

Györgyöt óhajtanák, — ki azonban ma-dátumot nem hajlandó vállalni. A függet-lenségi párt sem jutott még egységre. A budapesti központ Hojtsy Pált óhajta, — a kerület dr. Kemény mellett van, sőt újabban B. Feketehegyen a párt egy töre-déke Molnár Lipótót óhajta jelöltnek, az országsze borszövetkezet igazgatóját. A szocialisták is mozognak, — jelöltjük függetlenségi programmal dr. Csillag Károly szabadtéri fapszerkesztő ügyvéd. Mint látható, jelölt van bőven, — de hogy melyik marad állva a sok közül a közel jövő fogja megmutatni.

Lóverseny Zomborban.

A bács-bodrogi vármegyei gazdasági egyesület által Zomborban, 1903. évi ok-tóber hó 11-én rendezendő lóverseny fel-tételei. (Allamilag segélyezve és a Magyar Lovaregylet által helyben hagyva.)

I. Bács-Bodrog vármegyei mezőgazdák sikverseny.

250 korona az elsőnek, 50 korona a másodiknak, 20 korona a harmadiknak, 10 korona a negyediknek. (A díjakat Zom-bor szab. kir. város adja.)

Távolság kb. 1600 méter. Futhat min-den Bács-Bodrog megyei, ugy Baja, Sza-badka, Ujvidék és Zombor sz. kir. városi gazdáinak saját tenyésztési 3 éves és idő-sebb félvérű lova.

II. Bácskai sikverseny.

Díj 1150 korona. (Adja a Magyar Lovaregylet a m. kir. földmívelésügyi mi-niszter ur által engedélyezett subventióból.) Ebből 900 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak, 50 korona a harmadiknak.

Távolság kb. 1800 méter. 3 éves és idősebb oly belföldi lovak számára, melyek 1902. és 1903. években 1800 korona értékű sikversenyt nem nyertek. Teher 3 éves 66 kg., 4 éves és idősebb 70 kg. Minden 400 korona össznyeremény után 1 kg. több, halmozva 6 kg.-ig.

Beiratási díj 10 korona, további 10 korona az indulótól.

III. Hölgyek díja. (Akadályverseny.)

Tiszteletdíj az elsőnek, 200 korona a másodiknak. Az urlovas emléktárgyat kap.

Távolság kb. 4000 méter. 4 éves és idősebb oly belföldi lovak számára, melyek 1902. és 1903. években 1800 korona ér-tékű gát- vagy akadályversenyt nem nyer-tek. Teher 4 éves 63½ kg., 5 éves 68 kg.,

kitörései helyett, riasztó csend, bántó kö-zönny mindenfelé.

Valahol az erkélyen csattog néhány tenyér.

10 órára a színészek elvégezték a dolgukat, a közönség pedig kivégezte a darabot. A hiénáknak pompás lakoma ju-tott, a „Vértanu“ példátlan bukással vé-gézte be rövidke életét.

Hátul a színház kis kapuján egy fel-türt galléru alak jött ki: a szerző.

A sarkon várt rá a barátja, együtt mentek vacsorázni.

Kalotay semmiféle megindultságnak, levertségnek nem látszott nyoma. Sőt! Valami fölényes mosoly játszadozott ajkai körül, fejét büszkén felemelte és kidüllesz-tett mellet szivta a csipős éjjeli levegőt.

A közönségről beszélgettek. Kalotay valami soha nem használt ftymaló beszéd-modort vett fel, hangjából ki lehetett érezni, hogy megveti ezeket a „színházba járó barmokat“, akiknek bikaviadal és kutyahaec, nem pedig modern társadalmi dráma való, akiket csak a tartalom nélküli operettek hülye perverszításai tudnak lelkésíteni, akiknek kilencztedrésze még csak fel sem tud emelkedni arra a szellemi magaslatra, mely a „Vértanu“-nak mind az öt felvonását dominálja.

6 éves és idősebb 70 kg. Minden 400 ko-rona össznyeremény után 1 kg. több, halmozva 4 évesnél 6 kg.-ig, 5 éves és idősebbnél 5 kg.-ig.

Beiratási díj 10 korona, további 10 korona az indulótól.

IV. Allamdíj. (Sikverseny.)

1950 korona. Ebből 1700 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak, 500 korona a harmadiknak. (E díjakhoz a ma-gyar Lovaregylet 350 koronával, a föld-mívelésügyi miniszter ur 1000 koronával s az urlovasok szövetekezete 600 koronával járul hozzá.)

Távolság kb. 2000 méter, 3 éves és idősebb oly belföldi lovak számára, melyek 1902. és 1903. években 1800 korona ér-tékű sikversenyt nem nyertek. Teher 3 éves 66 kg., 4 éves és idősebb 70 kg. Minden 400 korona össznyeremény után 1 kg. több halmozva 6 kg.-ig.

Beiratási díj 10 korona, további 20 korona az indulótól.

V. Vigaszverseny.

Díj 700 korona (E díjhoz az Urlova-sok Szövetekezete 400 koronával, Bács-Bodrog vármegye pedig 300 koronával járul hozzá) Ebből 600 korona az elsőnek, 100 korona a másodiknak.

Távolság kb. 1200 méter, 3 éves és idősebb oly belföldi lovak számára, melyek 1902. és 1903. években 1800 korona értékű versenyt nem nyertek. Teher 3 éves 66 kg., 4 éves és idősebb 68 kg. Minden 400 korona össznyeremény után 1 kg. több, halmozva 6 kg.-ig.

Beiratási díj 10 korona további 10 ko-rona az indulótól. Nevezés kötelező mind-azon lovakra, melyek a II.—V. versenyekre nevezve lettek, azonban csak azok futhat-nak, melyek ezen versenyek egyikében ugyan nevezve lettek, de első díjat nem nyertek.

Általános határozatok.

1. Az I. számú versenyenél díj csak azon tenyésztőknek adatik ki, a kik a ki-tűzött távolságot lovaikkal befutották. Ne-vezés az oszlopnál.

2. A II.—V. számú versenyeknél ne-vezési záróra 1903. október 1. este 9 órákor.

3. A mezőgazdák versenyének kivé-telével minden versenyenél a Magyar Lo-varegylet versenyszabályai mérvadók.

4. A II.—V. versenyekben lovalogni csak színekben vagy egyenruhában szalag-

gal lehet és azokon urlovasok, vagy a kiket a Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesület versenyintézősége azokká minősít, lovaloghatnak.

5. Ugy a versenyszín, mint az egyen-ruha és szalagszín a nevezéskor bejelen-tendő.

6. Minden nevezésnek a ló korát, szí-nét, német és leszármazását, valamint a feltételek szerinti súlyt is tartalmaznia kell.

7. Kanczák és herélték a sikversenyek-ben 1½ kilóval kevesebbet vesznek.

8. Félvérlovasok 3 kiló engedményben részesülnek.

9. Minden kézpénzben kiadott díjból 5 % levonatik.

10. Nevezni lehet Szalay Frigyes ver-senyitkárnál Zomborban, a kinél a beiratá-si díjak a nevezéskor, az indulási díjak pedig az indulás előtt lefizendők.

11. A totalisautet a Magyar Lovaregylet ebbeli szabályzatának van alávetve.

A versenyintézőség tagjai:
A versenyintézőség elnöke és ver-senybíró: Szemző István.

A versenyintézőség tagjai: Gyorgyo-vánszky György és dr. Molnár Károly.

Versenyitkár: Szalay Frigyes.
Helyettes itkár: Sréter Károly, (egy-uttal indító is.)

Mázsáló: Konyovits Antal.

Indítók: dr. Alföldy Árpád, Sréter Károly, ifj. Szemző István, Falcione Lajos, Lederer Pál és Halm Ottó.

Időmérők: Birvalszky György és Fernbach Bálint.

Ellenőr: Szemző Dezső.

Totalisateur vezető: Bittermann Gyula.

Pénztárnok: Bittermann László.

* Beléptidj: Tribün 2 kor., állóhely 40 fillér.

A lóverseny kezdete délután ½3 óra-kor, félóránként új futással.

Jegyek is előre kaphatók: Falcione Gusztáv, Kollár József, Sztrilich Zsigmond, Schön Adolf és Weidinger S. és Zs. kes-keskedéseiben.

Hírek.

* **Kinevezés.** Magyar József adó-hivatali gyakornokot a palánkai adóhiva-talhoz adótitkárként nevezte ki a pénzügy-miniszter.

* **Az óvónó képezdeből.** A zombori óvónó képezdeből a felvételi vizsgák július hó 1-én veszik kezdetüket. Kérvények kellőleg felszerelve Császka érsekhez címezve az igazgatóságnál nyuj-tandók be. Július 1-én személyesen kell megjelenni. Beiratási díj 20 korona, ma-gánvizsgadíj 40 korona. Internatusban 392 korona évi díjért teljes ellátást kapnak. Ingyenes hely nincsen. Különkés csakis külön esetekben lesz megengedve.

* **Diákok utazása.** Két zombori főgymnasiunai tanuló, Raics István és Fu-derer István ma elindultak gyalog Fiu-méba Horvátországban keresztül — s onnan ugyancsak gyalogszettel vissza jövet a Dunán tult szandékozniak beutazni. Ise-meretek és tapasztalatok gyűjtése szem-pontjából dicsegetés, ha a fiatalok nyári szünidejét ily utazásokkal tölti, — de meg kell jegyeznünk, hogy mindenesetre hazafi-as szempontból kívánatos lenne a hazai földet megismerni s csak azután más or-zságot máglátni. A történelmi nevezetességű, természet szépségeiben gazdag telföld bizonyára van oly szép és tanulsá-gos, mint Horvátország, hol gyűlölettel vannak eltelve a magyarok iránt. Ise-merjük meg előbb szép hazánkat, ihlessen meg bennünket az ősek emléke előbb s csak azután nézzünk szerte a világba, hogy annál jobban szeressük és megbecsül-hessük szép hazánkat, a melyre a költő is mondta: itt élnek itt meghalnak kell!

— Ennek a bornirt tömegnek bibret-tot fogok írni, amelyben nyolczszor kell a primadonnának átöltözködnié nehányszor nyílt színen is, mert komoly dolog iránt, emelkedett nyelvezet, magasszárnyalású gondolatok iránt ezeknek nincsen érzékük. Csak így magyarázhatom meg magamnak, hogy mingyárt az első felvonás, mely egy igen érdekes dialogussal indul, nem tudott érdeklődést kelteni. Szergusz, a hős ma-gas pathosszal teli gyönyörű mondásai hatástalanul hangzottak el. És hány ember volt mindössze a nézőtérén, aki meg-értette gondolataimat? Az ujjaimon elszám-lálhatnám, hányan értették meg. A harma-dik felvonás fináléjától vártam a legtöb-bet, ahol — hízleglek magamnak velesike-rült kellő összhangba hoznom a színeket, a hol a szinpad technika fogásait is elég jártassággal használtam ki . . .

Aztán a negyedik felvonás eleje! . . . Hiszen tudod. Az izzó szenvedély kitöré-sének hatalmas jelenete, az anya átka a meg nem értett fiúra . . .

Az éttéremig szótlánul haladtak egy-más mellett. Aztán hogy odaérték, egy darabig tuszokolták egymást udvariasság-ból előre, azután eltűntek a fényesen ki-világított nagy levegajtó mögött.

* **Zombor szab. kir. város** tanácsa ezenel közlirre teszi, miszerint a városi törvényhatósági bizottságának folyó évi június hó 9 én tartott rendes közgyűlésében 115. közgy. szám alatt hozott azon határozata, a melylyel a kocsis kerek talpszélessége megállapított, 30 napon át a városi kiadóhivatalban közszemlére kitetett, mely időn belül ott betekinthető és a netáni felelkezés is ugyancsak az említett időn belül a városi tanácshoz cizimeze benyújtható.

* **Kinizsy Pál bácskai volt.** Kinizsy Pálról, Mátyás király híres hadvezérééről a Magyar Történelmi Társulat folyóiratában, a „Századok“ legújabb füzetében dr. Dudás Gyula tanfelügyelő és ismert nevű történész figyelemre méltó tanulmányt tett közzé. Dudás Bonfinus, István krónikái, valamint az egykorú oklevelek alapján kimutatja, hogy Kinizsy Pál nem mint eddig némelyek állították, Bihar-megyéből, hanem Bács megyéből O-Kaniszárol származott. E községet ugyanis hajdan Kenéz személynév után Kenézmonostornak (utóbb Kanizsamonostornak) hívták, Kinizsy Pál pedig vezetéknevét szülőhelyétől vette, amelytől Kenéz-nek, utóbb pedig elferdítve Kézsinnek mondták a régiek.

* **Vécsy Ervin zrvin állapota.** Vécsy Ervin állapota kielégítő. Röntgen sugárral megvizsgálták és megállapították, hogy a golyó a koponya hátsó falán az agyburkon kívül van. A golyót a koponya lekelése után eltávolították s mint értesülünk, a sebestül túl van a veszélyen és sok szenvedés után e napokban elhagyja a XVI. számú helyőrségi kórházat.

* **Mótoros vasut Zombor és Apatin között.** Ugy látszik visszhangot lelt lapunkban néhány hónap előtt megjelent cikkünk, melyben Apatin és Zombor közt vasuti összeköttetés létesítését sürgettük. Vármegyénk egyik képzett fiatal mérnök Szeberényi Tibor, ki nemrég jött haza bő tapasztalatokkal Angliából, hol tanulmányainak befejezte után huzamosabb időt töltött, — egy csinosan kiállított füzetben Apatin és Zombor között létesítendő motoros vasuti összeköttetésről szaktanulmányt bocsátott közre, mely Latinovits Pál főispánunknak van ajánlva. A vasut jellege a „Békés-Veszto“ motoros vasut építésénél nyilvánított műszaki elvek szerint épülne, — keskeny nyomtávval. A motorkocs 35 kilométer óránkénti sebességgel bírna. Vonalhossz 18—20 kilométer. Iránya: Zombor vasuti állomástól kiindulva, bajai ut, Kossuth-utca, Deák Ferenc körút, Erzsébet körút, Jókai tér, bezárni utca, onnan ki a Sikara erdőn át, új vashidon keresztül a csatornán, Kupuszin község fútevezésén át — be Apatinba a zombori uton a vásártérig és onnan ki a Dunáig. Ezen utvonat 2 kilométerrel hosszabb mint a zombor—apatini direkt egyenes vonal a műt mellett. Financzírozása akkép tervezetik, hogy 1000 drb 200 kor. névértékű részvény — 200.000 kor. Ezt Apatin községtől óhajta beszerezni adó kulcs alapján alig számbavehető pótdával. Zombornak is hozzá kellene járulnia bizonyos összeggel. A rajzokkal szépen kiállított füzetkét Szeberényi Tibor ur Apatinban, megküldi minden érdeklődőnek. Szép és derék munkát végzett jeles mérnökünk — most csak még kiváncsi, hogy számottevő férfaink ezen szép eszmét, mely szerény anyagi eszközökkel kivihető, — minél előbb megvalósítsák.

* **Vármegyei közgyűlés.** Bács-Bodrog vármegye f. hó június 30-án évgyedyes rendes közgyűlést tart.

* **Park ünnepély.** A zombori magyar jótékony négyeletnek, — a rossz időjárás miatt többször elhalasztott parki mulatsága, melyet városunk nagy nevű szülőltjének Schweidel József tábornok

emlékszobrának javára rendez, — ma délután lesz megtartva a vasut melletti városi parkban. Lesz női kézi munka bazar, zene, tánc. Kezdeté délután 4 órakor. Belépti díj 40 fillér.

* **Verseny futás a vonattal.** A vicinális még sem oly lassan mint, a hogy róla anekdotáznak. Tapasztalhatta ezt Seviés Márko zombori lakos, akki múlt vasárnap reggel a Gákovára menő vonattal versenyfutásra kelet az ország ut mentén két szép pejlőval. A lovak elhagyták a vonatot — és a gazda a 17-ik első órháznál nem respektálva a feliratot „Vigyázz ha jön a vonat“ elő került és az átjárón még át is akart hajtatni. Híjába volt a gépész veszfűtyölése, kiabálása, a gazda lovai közé csapott, a két szép pára örült sebességgel úgyeket az a sineken, — de a gép e pillanattal oda ért és a két lovat agyonzúzte, a kocsit pedig összetörve néhány méterrel kidobta. A kocsin a gazdán kívül egy 18 éves suhanék is ült és szerencsére kisebb zuzodásokon kívül egyiküknek sem érték baja. A vonat megállt, a gazdát feltették a vonatra, mivel nevét nem akarta megmondani Gákovára vitték, hol a rendőrségnek átadták. Az ezer koronát erő két ló kára mellett azonkívül büntetésben lesz része. Ha a gép az erősen megvasalt kocsit éri, — úgy a vonat menthetlenül kisiklik és a vonaton utazó 35—40 ember veszedelemben kerül.

* **Villatelepek a Sikarában.** A sikari villatelepek szerdán délután a kereskedelmi iskola helyiségében gyűlést tartottak, hol a résztvevők teljesen szerzetesen megbeszélve azt megállapították. A lelkesültség és kedv még nem lahadt le a vállalkozókban.

* **Bács-Bodrog megyei 1848/9** honvéd egyet f. é. június hó 28 án vasárnap délelőtt 10 órakor a „Vadászkürt“ szállodában rendes közgyűlést tart, melyre a t. bajtásakat meghívja az elnökség.

* **Az újtemplom befejezése.** A sekrestye teljes berendezése, melyet a Husvéth család adományoz a templomnak, Gräber jónévi asztalos műhelyében nemsokára elkészül és fel lesz állítva. Jelenleg a templom homlokzata előtti téren teraszt emelnek, melyre hatalmas nagy lépcsőket készítenek. A lépcsők műmárványból készülnek, melyet bajai szakiparos végez.

* **Villamos világítás Kulán.** Még Kula is lefözi Zombort a villam világítás terén, — mert míg Zomborban a fölött folyik a vita, hogy Ganz-e vagy Schuckert világítson — addig Kulán összetartással, egyhangulag elhatározta, hogy az újverbázi Magyar Kendergyár részvénytársaság fogja a községnek a villamos áramot szolgáltatni. A részvénytársaság, ha a község 265 lángot bérel, úgy hajlandó évenként lámpánkit azt 20 koronáért világítani, — ami oleosbba kerül mint a jelenlegi petroleumvilágítás. A képviselő testületi gyűlés egyhangulag örömmel elfogadta az ajánlatot.

* **Öngyilkosság harmadik feleség miatt.** Bajmokon e napokban Tóth József forgópisztolyal kétszer melbe lötte magát, — sebeibe másnap meghalt. Tették oka az, hogy a harmadik felesége egy nemes-militárius helyes asszonyka — kit ő minden széppel és jóval ellátott — ott hagyta. Két felesége halálát kibírta a gazda, — de a hogy a harmadik ott hagyta, azt el nem viselhette, — agyonlötte magát.

* **Jubileum.** A „Bácsmegyei kör“ az idén ünnepli 10 éves fennállásának jubileumát, melynek mikénti ünneplését a kör tegnapi este tartott választmányi ülésén határozta el.

* **Gyilkos sógorok.** Megyesi József öbcesei jómdóu serteskereskedő petrovoszelléről hozott asszonyt a házba, —

de nem sokáig tartott a boldogság, mert az asszony az ura holmijait felpakkolva, alkalmas időben faképnél hagyta az urát. A bíróság kötelezte az asszonyt, hogy az ura holmiját adja ki — s midőn ezért Megyesi József átment Petrovoszellőre, hol azonban az asszony testvérei úgy helyben hagyták sógorukat, úgy összeszukkáltak, hogy Megyesi holtan rogyott össze. A szerencsétlen este az utcázára kidobták. A vizsgálat megindult, — a tettes sógorok büntőben ülnek s várják méltó büntetésüket.

* **Elhalasztott kiállítás.** Zentán az idén gazdasági és ipar kiállítást készülni kezdendin. Az előmunkálatok serényen folytak. Azonban időműködés miatt a rendező bizottság elhatározta, hogy a kiállítást a jövő 1904. évre elhalasztja.

* **Adomány.** Dr. Holländer Adolf jankováci orvos a budapesti „Bácsmegyei körnek“ 100 koronát adományozott.

* **Esküvő.** Dr. ifj. Nagyszigethi Szily Kálmán július hó 4 én vezetni oltárhoz Plósz Emiliát, Plósz Sándor igazságügyi miniszternek a rigyiczi kerület országgyűlési képviselőnek leányát.

* **Bácskai virtus.** A szerb küldöttség, mely I. Péter királyhoz utazik Genfbe, pénteken utazott át Szabadkán, hol a vasuti peronon kevés híja, hogy a küldöttség tetlegességben nem részesül — mi a királygyilkosság iránti felhőrdés szüleménye. Ugyanis a mikor a deputáció kiszállott és reggelire bemontek a váróterem mellékfülkéjébe, ahol Weinberger Lajos is, aki különben nevezetes arról, hogy nem tesz lakatot a szájára, ott volt többek társaságában. Mikor a szerb bizottság bejött Weinberger odaszólt: „Ugyan melyik ezek közül a király gyilkos.“ E kérdésen felháborodott egy ott jelen volt szerb kereskedő és odaszólt „Kérem ezek mind tisztességes polgárok“ — Weinberger erre azt felelte: „Akkor jól van, mert ha lenne egy királygyilkos is közöttük, akkor azt pofon verném.“ „Ha olyant tudok, akkor majd megmutatom“ felelt erre a szerb kereskedő. Weinberger erre újra azt felelte, „Beesületszavamra mordom, ha ilyet mutat, pofon verem“. Ez a diskurzus kinos feltűnést keltett a jelen voltak előtt, a küldöttség tagjai is hallották és egy hajszálon mulott, hogy tetlegességre nem került a dolog. Nem is lett volna érdektelen, mert egyrészt Szabadkán az ilyesmi nem újság, no meg aztán a királyt-hoz küldöttségnek is meg lett volna a maga első kalandja. — A küldöttség a következők áll: Velimirovics Pero, Stanojevics Acza, Ribarac St., Davidovics Luka, Petrovics Stanko, Stanojevics Milutin, Popovics Rista, Krisztics Milán, Lojarevics Dragomir, Iles Sava, Ruscics Dohuslav, Bratsinacz Gyika, Sanesics Gyasa, dr. Kolonics, Borisavljevics Koszta, Sasics Mihóv, Masarics Gyika, Nikolics Udre, Popovics Mita, Stojkovic Gyika, Tojsics Gyika, Danics Jacza.

* **Esküvő.** Springer Dezső szabadkai kereskedő f. é. június hó 1-én esküszik örök hűséget Reiter Annuska kisasszonynak B.-Kereszturon.

* **A zentai új vashid.** A vashid legalkalmasabb helyének megállapítása végett a talajfúrásokat hétfőn kezdte meg a Tiszán a zombori állami építészeti hivatal kiküldöttje. Minden méter fúrásnál a fúró által felhozott anyagból egy mintát fognak felküldeni az országos vegyészeti hivatalnak, amely aztán megállapítja, melyik helyen van a hidnak megfelelő alkalmas talaj.

* **A gyorsvonat elé vetette magát.** Vala jobb időket is élt Falb János újdíeki hentes. Utóbbi időkben azonban nagyon ránehézedett a sors mostohassága. Elviselhetetlenek tartotta a léttel való állandó küzdelmet és öngyilkosságra

határozta el magát. Hétfőn reggel sok nézője akadt, amikor a vashid közelében egy középkori férfi a pétervárad magas parttól ruhástól együtt a Dunába ugrott. Az életösztön hatalmasan feltámadt a halni akaróban s az életunt visszautzót a partra s kiabált. Tegnap reggel azután a gyorsvont alá vetette magát ugyanez a vashid mellett s a mozdony a szó szoros értelmében szétszaggatta a szerencsétlenek a testét. A megéjtett vizsgálat nyomban constatálta, hogy az öngyilkos Falb János volt.

)(Az osztályorszátek most befejezett II. osztályú huzáson a 25 000 koronás főnyeremény a 52235 számra esett. A sorsjegyet Gaedlicke A. Budapest ismert szerencsejűtdődjé adta el. Tényleg nem mulik el huzás a nélkül, hogy ez a czég egy főnyereményt ne mutatra fel, olyan nyira, hogy a nagyközönség körében máris szálló igév vált a Gaedlicke szerencsejűtdődjé és mindenki csak ezen czégtől akarja sorsjegyeit vásárolni.

)(At. hölgyközönségnek. Csak egyszer, próbaképen rendeljék meg a csodahatású valódi angol szépsítőt szert, ugor-katejet, és meg fognak róla győződni, hogy ezen csodaszert azonnal eltávolít szepőt, májfoltot, és mindenféle tisztálanságot az arczról és a bőrt itidév, fiatalá varázsolja. A párisi és bécsi kiállításokon aranyéremmel kitüntette. Ara 2 korona hozzá való valódi angol uorkaszappan 1 kor., powder 1 kor. 20 fil. és 2 kor. Valódi angol minőségben kapható Balassa Kornél gyógyszerárban Temesvár, a hová minden postai rendelés czimzendő. Kapható minden gyógyszerárban. I.

)(A bőr ápolása. Ismeretes, hogy a test ápolásánál sokszor értéketlen, sőt ártalmas készítmények használnak, melyek rendkívül káros hatásuk. Ezért szükséges, hogy a bőr észszerű ápolása, mely rendkívül fontos az emberiség egészségére oly szerrel történjék, mely teljesen ártalmatlan és orvosilag ajánlható. Igen kiváló Cosmétiqueum az „Alaiska Creme“ és „Alaiska puder“ melyet a hölgyek nagyon kedvelnek. Bővebbet a hirdelési rovatban.

)(Azon szükséglet anyagokban, melyek a testnek állapotát fentartják egészségben úgy, mint betegségben, a táplálkozás által eszközöletik, mely nagyjában vele három anyagcsoportra osztható: fehérje, zsiradék és szénhidrátokra (vagyis keményítő és czukortartalmu anyagokra). A legfontosabb az élet fentartására a táplálék fehérnyéje, melyet semmi másféle tápanyag nem képes teljesen pótolni. Ujabb időben a vegyipar a fehérnyekészítmények egész sorozatát állította elő, melyek arra szolgálnak, hogy a tápanyagokat lehetőleg tömött alakban, gyenge nyomornak is hozzáférhető módon juttassa a szervezetbe. A legkiválóbb és legismertebb ezen készítmények között a könnyen oldódó izés szagnélküli Somatose. Kizárólag a hús-nak azon sóit és fehérnyjt tartalmazza, melyek a test felépítéséhez szükségesek, még pedig könnyen felszívódó alakban, azonnal részt vesz a táplálásnál és már rövid használat után izom és szulzaporulatot eredményez. Mivel pedig a Somatose még nagy mértékben étvágygerjesztő is, gyengédkedő és lesóványodott egyéneknek bármily korban, különösen lábbadozónak ajánlható erősítőszertül.

A városok uj törvénye.

A vidéki városokra nézve nagyjelentőségű eseményről számolunk be. Széll Kálmán volt miniszterelnök még ebben az évben meg akarta csinálni a városok uj törvényét. A tervezetet Fascho-Moys Sándor dr. miniszteri tanácsos már készíti is és közelebb a törvényjavaslat készen lesz.

A városok uj törvénye teljesen külön készül a vármegyei törvényétől. A tervezet egészen átalakítja az önálló törvényhatóságok adminisztrációjának szervezetét. A javaslat ugyanis a mai rendszer s orosz és angol városi joggal egyeztetni öszsze. A polgárságnak több befolyást biztosít az ügyek menetére és lehetővé teszi a városok teljes önállóságát.

A városok uj törvénye vissza helyezkedik a régi magyar jog helyes alapjára és a város közgyűlése a lakosság számának megfelelőleg legfőbb 120 tagból állhat. Enyvi lesz a képviselők száma Budapestben is és azonkívül csak Szegeden.

A közgyűlés hatáskörét taxative sorolja föl a törvényjavaslat. A kisebb jelentőségű önkormányzati ügyeket kivészi a közgyűlés hatásköréből és a városi választmány hatáskörébe utalja. A városi választmány a közgyűlés kebeléből alakított testület, a mely a közgyűlés és a tanács hatásköréből kivett ügyeket intézi el s előkészítő fóruma a közgyűlésnek.

A közgyűlés elnöke a polgármester lesz, a főispáni állást a javaslat megszünteti, de e tekintetben a miniszterelnök nézete eltért Fascho Moysétól. A polgármester nem tisztviselő lesz, hanem a közgyűlés a maga tagjai közül hat évre választja. A polgármestert állásában a király erősíti meg. Helyettese az alpolgármester (tanácsosi igazgató) lesz. Őt is a maga kebelébe három évre választja a közgyűlés.

A közgyűlés határozatainak végrehajtója a tanács marad, élen a tanácsosi igazgatóval. A tanács tagjai lesznek az ügyosztályt vezető tanácsosok, a szakhivatalok főnökei s a törvényhatóság tagjainak sorából a közgyűlés még hat tiszteleti tanácsost választ. A tanács tagjait a közgyűlés választja, a főorvost, főkapitányt és főmérnököt a tanács előterjesztésére a polgármester marad, de ő csak irányítási fogja a dolgokat. A tanács rendes elnöke a tanácsosi igazgató lesz.

A hat beválasztott bizottsági tagnak — a porosz minta szerint — egyenlő szavazati joga lesz a tanácsok. Hogy a polgárság befolyást még inkább fokozza, megalkotta az angol rendszerű városi választmányt, amelynek ülései elé kerülnek a tanács által a közgyűlés számára előkészített ügyek s a választmány tesz javaslatot.

A közgyűlés jogkörét is nagy mértékben bővíti a javaslat. Számos olyan dologban, amelyet ma jóváhagyás végett a helyigminiszterhez kell fölterjeszteni, a közgyűlés jogerősen dönt. A szorosan vett közigazgatási ügyek közül azok, amelyekben a tanács ma mint elsőfokú fórum határoz, nagyrészt megmarad a tanács hatáskörében. A tanács semmiféle ügyben nem lesz föllebelezési fórum.

A törvényjavaslat így a városok adminisztrációjának egész szervezetét megváltoztatja. A városok pénzügyeinek rendezéséről azonban egy betű sincs a törvénytervezetben.

Ez a törvénytervezetnek alapja, aminek aprólékos részleteit közelebb már szintén ismertethetjük. Modern szellemben készült, azonban mégis van egy hibája: hogy a számonkérőszék intézményét nem teremti meg a porosz vagy angol mintán.

A városi számonkérőszéknek független kell lenni a tanácsotól és a főszámvévkének egyedül a közgyűlésnek kell számadással tartozni. A számonkérőszéknek az a kötelessége, hogy a közgyűlés utasításához híven kezelik-e a város pénzét és hiába való dolgokra nem pazarolják-e a közönség vagyonát.

Ha azután a számonkérőszék híven teljesíti a kötelességét, akkor remélhetjük, hogy egyszer majd csak helyre áll sok vidéki város háztartásának a mérlegében is az egyensúly.

Irodalom.

— *Ujság nélkül* ma már művelt ember igazán nem élhet. Legyen a gazdának bármennyi a teendője, válságos belső és külső politikai események között még sem zárkózhatik el az ujságolvasás elől ő sem. Ily körülmények közt valóban nem is szükséges a magyar olvasóközönség figyelmét külön felhívni arra, hogy új évszázad küszöbén állunk. Előrelátó tekintettel egyszerűen utalunk arra, hogy ma napilapjaink közt legfüggetlenebb, legszabadlelvűbb tagadatlanul a Pesti Hirlap. Jó politikával a legváltozatosabb tartalmat egyesíti, úgy hogy ma legtöbb olvasni való ad lapjaink között. Egy napilap sem jelenik meg napról-napra oly terjedelemben, mint a Pesti Hirlap (28—32 oldal); vasárnap és ünnepi számai pedig egész kötetek. S bár eszerint az olvasó előfizetési árért (negyedévre 7 kor., egy hóra 2 kor. 40 fil.) legtöbbit ad rendkívül kedvezményül a karácsony előtti héten nagy képes naptárt is ajándékoz minden előfizetőnek. Azért hívjuk fel erre most a figyelmet, mert a Pesti Hirlap nagy képes naptárt 1904 re csak azok kapják meg, akik legalább július óta szakadatlanul előfizetői a lapnak. Hölgy olvasóink pedig kedvezményesen áron küldi a Divat Szalon című, kéthetenként megjelenő divatújságot, melyet olismerten igen praktikus szerkeszt Szabóné Nogáll Janka, a jeles írónő. A Pesti Hirlap előfizetői ezt a kitünő divatlapot negyedévi 2 koronáért rendelhetik meg. Levelezőlapon kifejezett óhajra mutatványszámokat is küld a Pesti Hirlap kiadóhivatala (Budapest, V., Váci-körút 78).

— *Rákóczi-album.* A Rákóczi szabadságharcz kétszázados évfordulója alkalmából értékes, becses és időszerű ajándékkal kedveskedik olvasóinak a legregőbb és legnagyobb, legjobban szerkesztett, függelen irányu magyar napilap: Egyetértés. Egy Rákóczi-album lesz ez a kiválóan becses díszmunka, a melynek nagyobbik fele a kétszázszentendős dicső események irásban és képen való ismertetésének és bemutatásának lesz szánva. A Rákóczi-korszak lesz tehát az album főtárgya s hivatalos művészek képei, a legkitünőbb írók és történettudósok, valamint politikusok tanulmányai féslik majd híven ezt a hatalmas időszakot... Esten felül persze az év minden nagy érdekének juttt tér az albumban s lesz ezeken kívül nagy irodalmi része is, a mely észre vől majd minden könyvtárnak. Mutatóul ez albumból minden újonnan belépő előfizetőnek a kiadóhivatal azonnal küld teljesen ingyen és bérmentesen egy gyönyörű kirtolnapot, a mely Kossuth Lajos leghívebb arczképe. A kép, a mely sok mással együtt az album egyik melléklete lesz, Morelli tanár metszéséből a Franklin-Társulat kitünő nyomdájából kerül ki. Az évközben járó kedvezésekből ez a karácsonyi ajándék nem von el semmit, nagy ünnepi mellékletek, bőséges irodalmi rész, a legkitünőbb regények, nagy események idején külön kiadások és külön mellékletek sohasem maradnak el.

Telefonértesítések.

Budapestről telefonnal értesítik lapunkat, hogy Ő Felsője a Királyi tegnap délelőtti folyamán egy óra hosszai kihallgatáson fogadta gróf Khuen Hederváry Károly bánt, a kivel a magyar kormányválságról tárgyalt.

Budapest június 20. délután 4 óra telefon jelentés. Ma délelőtt a régi szabadelvű pártiak, számszerint 94-en Hyeronimi Károly elnöklete alatt a Hungariában értekezletet tartottak, a melyben elhatározták, hogy csakis a régi szabadelvű pártból kikerülő kormányt támogatnak, mely a 67-es alapon áll s mely annak minden egyes részzeit szigorúan betartja.

Nyomtatványok

intézetek, egyletek, tejszövetkezetek, ügyvédek, községek, és kereskedők részére **legelősbban** kapható
Oblát Károly
könyvnyomdájában
ZOMBORBAN.

Bei allen Eingaben ist nachstehende
Geschäftszeit anzugeben.
Geschäftszeit A 3303

6

Aufforderung

an die Erben, Vermächtnisnehmer und
Gläubiger eines Ausländers.

Am 8. Mai 1903 ist der nach Waja, Komitat
Bacs-Bodrog, zuständige ungarische Staatsbürger
Stefan v. Gurkovics,

Privater, in Szék, Emde, Kurort Olchenberg, wo
selbst er seinen ordentlichen Wohnsitz hatte, mit
Sinterlassung einer letztwilligen Anordnung ver-
storben.

Gemäß §§ 137, 138 kaiserl. Pat. vom
9. August 1854 N. G. Bl. Nr. 208 werden alle
Erben, Vermächtnisnehmer und Gläubiger, die
österreichische Staatsbürger oder hierlands sich auf-
haltende Fremde sind, aufgefordert, ihre Ansprüche
an den Nachlass anzumelden.

bis 15. August 1903

beim gefertigten Gerichte anzumelden, widrigen-
s der Nachlass ohne Rücksicht auf diese Ansprüche an
die ausländische Behörde oder eine von dieser legi-
timierte Person angefolgt werden kann.

Zugleich werden gemäß § 140 kais. Pat.
vom 9. August 1854 N. G. Bl. Nr. 208 mit Rück-
sicht darauf, daß die hierlands befindlichen Erben
um die Vornahme der Verlassenschaftsabhandlung
durch die österreichische Gerichtsbehörde angeordnet
haben, die allfälligen auswärtigen Erben und Ver-
mächtnisnehmer aufgefordert, ihre Ansprüche in der
gleichen Frist anzumelden und bekannt zu geben,
daß sie die Abtretung an die ausländische Behörde
verlangen, widrigenfalls, wenn Letztere nicht selbst die
Abtretung verlangt, die Abhandlung hierlands, und
zwar mit den sich meldenden Erben allein ge-
schehen muß.

R. k. Bezirksgericht Zeldbach, Abth. I.,
am 24. Mai 1903.

LINDNER RÓBERT

gyógyszerész-féle

ALAIKA-CRÉME

Cosmeticum par excellence.

Az arczbőrnek rövid
hasznalat után na-
gyozó fehérséget,
üdeséget, tisztaságot
és bájít ad. Eltávolít
pörsemet, szepőt,
bőraknát (Mitessz),
napbarnitottságot stb.
A legenyebb keze-
kés finomná, fehérre
és gyöngéddé vára-
zolja. Előnyök:
Alaska-Crème nem
zsíros, semmiféle
femalkatrészeket
nem tartalmaz, or-
vosilag jóváhagyva és
ajánlva. Teljesen ár-
talmatlan.

Egy tegely ára 3 korona.

Próbategely 1 K. 20 f.

Alaska - púder

(arcpó)

kitünően kiegészíti az **Alaska-Crème** fényes
cosmetikai hatását, a bőrnek elbájos színe-
nyalatos, finom üde, rózsás üdeséget ad, nagy-
szelű illata, kitünő fedőereje van és feltétlenül
ártalmatlan, mert sem higányt, sem bis-
mutot nem tartalmaz. Egy doboz (fehér, rózsás
vagy sárga) 3 K. Kapható:

LINDNER RÓBERT gyógyszerésznel,

Bécs, XIII/9, Lainzerstrasse 113.

Kitünően: Paris, London, Amsterdam és Bécsben
1802-ben arany éremmel és díszlevelekkel.

KLYTHIA A BOR APOLÁSÁRA

RIZSPOR

Az arczból szépi-
tése és finomítása.
egelegánsabb toilettel-, bál- és szalon-puder fehér, ró-
zsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir.
tanár által Bécsben.

Elsmerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz

Taussig Gottlieb

cs. és kir. udvari toilettel-szappan és illatszergyár,
BECS 1., Wollzeile 3. sz.

Kapható Zomborban: **Weidinger S. és Zs.**
kereskedő-czégélnél.

Egy doboz 1 fnt 20 kr. küldésé-
utánvet kvagy az összeg előlegesbe-
tűdése után.

GRAND PRIX
PARIS
1900

CHOCOLAT
SUCHARD
CACAO

TISZTASÁGÉRT
KEZESKEDEM
KITUNÓ MINŐSÉG.

1 4 Bor és „Tempel“ viz!

Remek csipős izü!

A szív működését rendszeresíti és
étvágyat gerjeszt.
Kérjük mindenhol
Rohicsi Tempelquelle.

Egy a magyar, német és szerb nyel-
vet beszélő tisztességes fiatalember, aki most-
anáig egy intézetnél 8 évig hivatalszolga volt,

állást keres.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

A Földes-féle Margit-
crème legjobb a világon.
Hatása csodás.

A női szépség

elérésére, tökéletesite-
sére és fenntartására a
legkitünőbb és leg-
biztosabb a vegytiszta
teljesen ártalmatlan

Legkitünőbb a
nap és szél be-
folyása ellen, sem
higányt, sem
ölmöt nem tar-
talmaz a zsir-
mentes közkedv.

FÖLDES-féle
Margit-Crème

Hamisítók bíróság
üldözöttek.

Utaszókól órásközlünk.
Törvényesen védve.

Ezenen világhírű arczkenődes pár
nap alatt eltávolít szepőt, máj-
foltot, pattanást, bőraknát (Mit-
essz) és minden más bőrbajt
Kisimítja a ránezokat és az arczot,
fehérré simává és üdévé vára-
zolja.

**Ára: kis tegely 1 kor.
nagy 2 korona.**

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes be-
küldése után küldi a készítő

FÖLDES KELEMEN
gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszerertárban, drogériában
és illatszertárban.

Margit-hőlgypor (3 színben) K. 1.20.
Margit-szappan 70f.
Margit-fogpép 1 K.
(Zahnpaste)
Margit-arczvíz
1.- K.

Főraktár Zomborban
Mihajlovits István
Swarcz Emil
gyógyszerertárban.

Hölgyek részére nélkül-
özhetetlen. — Legjobb
szepítő szer.

Legkedveltebb, legkötelesebb
arcsztisztító és szépitő szerek:

AKACIA

KRIEGNER-féle -CRÈME 2 kor.
-PUDER 1 "
-SZAPPAN 1 "

Főgyártó:
KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVIN-TÉR.
Törvényesen védve.

**ELSŐ MAGYAR
Gazdasági
GÉP GYÁR**
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.
2500 géncsopó-100 000
Ékelet és
Kilaf. kisebb g. gép tüzombon.
Malomberendésére
KÖZÖN SZAKOSZTÁLY.
Különbe árajánlat legyen és
hátréva küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Elsőrangú kénes hévízű gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdővel,
pompás ásványvíz-uszodákkal,
kő- és kádifürdővel.
200 könyelmes lakószobával.
Prospektus kívánatra ingyen
és bérmentve.

KATZER
szőcsmeister,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.
• Szőrmérel az egész
világon elterjedtek és
elsőrangnak.

GUMMI
és
HALHÓLYAG
tuzcata 2, 4, 6, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbjai, titok-
tartás mellett, utánvétel, vagy
a pénz előzetes bekiütése után
küldi ez az újság
levegő vagy
régi
REIF J.
szpecialista, kécs,
Budaörsi út 3.
Árjegyek
ingyen.

Modern
BUTOR.
Örtist vállszék
háló-, ebédlő-, szalon- és
szobabútorokban.
Olcsóbb mint bárhol
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV. Kecskeméti-utca 6. sz. I.

ZIMEK bármely országból és
szakmából, ajánlatok sém-
kültsége és fel. visszatérőnek le-
tesítőse céljából (postai jótállással)
ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Mádor-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

OSAN.
A török, lüdi,
száji és fogak
legjobb védője az
Fellémlés az oddig ismert összes fogszereket.
OSAN-análízis-összeállítás 88 kr., OSAN-fogpor 44 kr.
Csery-féle köledő a legjobb és legkedveltebb
szépitő-szer
Árjegye 1 frt., Babes
bátszámánapon 30 kr.
Feltánc Ferd.-féle Napraforgó-szappan 45 és 35 kr.
RÓZSATEJ
a legjobb és leggyógyosabb
hajfestő-szer, jótámasztó,
barna és fekete. Ára frt 2.50
Sanningene
Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Czerny J. Antal, Bécs, XVIII. Carl Ludwigstr. 6.
Kittanúve London, Páris, Brüssel, Konstantinápoly stb.
Baktérium győztesében, állatorvosoknál is.

RÖSER
TANINTEZÉS
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPITTATOTT 1853.
Nyilvános pótlórtól 1864. 10-14 óra
igak részére. — Feljebb kereskedelmi
iskola 14-18 óra igak részére. —
Nemzetközi tantervű növendékek
részére. Bizonyítványai államvény-
nek és az egyetemen önkéntesre jog-
sítanak. — Bővebb felvilágosítást
ingyen ad
Röser János, igazgató

SZÖRVEZTŐ
nőnyszerű használat után az arccal és
kézzel a szét elválítja. Egy fogoly 6 k.
Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerár.
Budapest, Gyár-utca 17. •
Megjelent „Toilette-tálcák” ingyen
MI helybeliek BUDAPESTEN a
NEW-YORK
KÁVÉHÁZBAN
(Erzsébet-körút 9-11. szám
találkozunk.)

SANTALEGGER
Fizetel embernek orvosilag ajánlott szer. Ára 3 korona.
MÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Használjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ
olyadékok, mely minden kezét
3 nap alatt simít, fehérit, szépit
úgy 90 fillér. Postán 4 üveget
bérmentve küld
KERPEL gyógyszerár.
• Budapest, V., Lipót-körút 28.

A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.
300 koronától kezdve ad tőrlésztészes zálog-
level-kölcsönöket, melyek után
teljes készpénzfizetéssel: 2½-3% levonással:
50 évről a tőke évi 5.70%-a 50 évről a tőke évi 5.20%-a
33% : : : 6.50%-a 34 : : : 4.-9%-a
22 : : : 8.-9%-a 25 : : : 7.-9%-a
15 : : : 9.90%-a 16 : : : 9.40%-a
fizetendő járadékal a tőrlésztészesel együtt.
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

LE DÉLICE
LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Szliács-Aczélfürdő
(ELSŐ MAGYARORSZÁGON.)
egyedül ismert szensavdú-vas-forrás. Legtöbb vas-
sát tartalmazó 16 forrás belső használatra.
szén: május 15-től szeptember 30-ig.
Fellémléhatatlan vérezegényez, sapkó-, női bajok,
gerinc- és idegbajok, bémulas ellen, arszerven-
lezés és erős munkásság után. — Fürdőorvosok:
Runwald M. dr., Molnár J. dr., Stern J. dr., Kortság
— Utazás Bécs-ből 9 óra, északra Odebergen át
után 5 óra, délről Budapestre át innen szinten 5 óra,
halásból falragaszok minden nagyobb vasúti állomá-
soknak kifüggesztve. — Kimerítő felvilágosítás,
prospektus utazás, lakás, arkedvezményről az első
útiútszomban stb. ad.

Premier Kerekpárók.
leg
szimább
Arjegyek
Premierwerke Eger, Csehország
leg
jutányosabb
vásáron.
díjmentesen
Aki eskórságban, göresök és
más A idegbajban szenved,
kérjen broszatut felőle. Küld-
di ingyen és bérmentve a
Schwanen-Apotheke.
Frankfurt a M.

A legjobb padlómaáz
FRITZELACK
A legkiadósabb! A legtartósabb!
Aért használatban legelősebb!
Raktár Zomborban: Dr. Ungár József özvegye drogueriájában
a „Vörös kereszt”

Dr. Traub József-féle gyomorpor
Gastricin
orvosilag megvizsgált és kipróbált.
Ezer és ezer ember gyomorból és egyéb bajok által
szigoru diétaohz vannak kényszerítve, mely az életet való-
ságos kinná teszik. A dr. Traub József-féle gyomorpor Gastricin
használatánál, ezen diéta rövid idő alatt teljesen fölös-
leges. Betegek, kik dús táplálkozás tolytan erejüket hogy
megtartsák ezt Gastricinnel teljesen elérik. Gastricin jóté-
konyan hat muló nehézségeknél, mint gyomorgésnél, bőfő-
gésnél, puffatságnál, gyomorfájásnál, hányásnál, göresoknél,
rosszulétnél és szorulásnál, rossz emésztés miatti fejfájásnál
és huzamosabb használatnál, elmulaszt régebbi gyomor- és
bélbaj, ahol már semmi sem használ. Gastricin nem hajtószér
a székeletet rendbe hozza. Bővebbet a prospektusokban. —
Az orvos uraknak ingyen mutatóvány-csomag.
Minden gyógyszerárban kapható:
Főraktár Salvátor Gyógyszertár Pozsony.
Nagyban a gyógyszerárban. — Nagy skatulya 3 korona,
kis skatulya 2 kor., bérmentve 20 fill. ajánlva 45 fillrel több.

Schicht-szappan
„szarvas” vagy „kulcs”
jeggyel
legjobb, legkiadósabb s ennél fogva
legelősebb szappan. — Minden
káros alkatrésztől mentes.
Mindenütt kapható!
!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy
minden darab szappan a „Schicht” névvel és
a fenti védjegyek egyikével legyen eHátva. !!

A leggyengébb kútnál is jól működik. A leggyengébb kútnál is jól működik. A leggyengébb kútnál is jól működik.

A leggyengébb kútnál is jól működik. A leggyengébb kútnál is jól működik. A leggyengébb kútnál is jól működik.

Órák, ékszer
KÉSZLETFÉLTÉSRE
A legújabb szabott órákon
SERÉNYI
Órák és ékszerkészítés
Budapest, Erzsébet-körút 28. I. em.
Főutcai 11. sz. alatti 22. sz. szoba
Kispesti úton 22. sz. szoba

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
A KRIEGERNER-féle
RÉPARATOR
1 üveg 2 korona.
Főraktár: KORDNA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.
110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szab. osztályozásúktól fölismerést helyo
BUDAPEST, Andrásy-ut 60.
Elismert megbízhatóság! Előzékenység! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja,
használja a
„Stella”
vizet, mely nem fest, hanem a
haj eredeti színét adja vissza.
Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszerártervező, 6 es. és kir.
fennsége József főb. udvari szállímlója
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

HENOPATHIAI GYÓGVINTÉZET.
A vérnyomás bőséges gyógymód: astma, szíri,
gyomor-, légy- és bőrból, szélhűtés, elmaravar ellen.
E gyógymód megajátítja:
Dr. KOVÁCS J. fővárosi orvos
BUDAPEST, V. VÁCI-KÖRÚT 13. I. EM.

Megjelent az új X^o számú
YOST MODELJE
ESZMÉNYI TÖKÉLETSSÉGBEN
KÉRJEN PROSPECTUST A
YOST IRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁGTÓL
Budapest, NEW-YORK utcán.

Remek és olcsó fényképek készülnek
RIVOLI
Fényképezési és festészeti műtermékben
BUDAPEST, VII. KER., KEREPESET-UT 30. SZÁM.
111 Régi ká képek után is sikerült nagytűsök!!!

Hirdetéseket, reklámokat szakaze-
rien, pontosan és legelőszöbhan közöltet
az összes bel- és külföldi lapokban,
valamint napitárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetőszolgálat
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: **Leopold Gyula** szerkesztő.

Hôtel PARIS szálloda
Szállodás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI. VÁCI-KÖRÚT 25. SZÁM.
100 szoba 1 főtől feljebb kiszolgálással együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és szücsar-
nok a hában. Villamos vasúti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHKEK VILMOS
elismerett legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.
Eltvágytalanság, hanyinger, fejfa-
lás, gyomorbaok ellen csodáshatású a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
Ára 1 korona. Pósta 6 üveg bérmentve.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hagyóság.)
Kütnő hegyi fekvésben, pormentes és szétől védett, 200 kilo-
méternél több jól ápoltt, regényes hegyi utak. Szigoruan indi-
vidualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegszobák hygienikusan a legtekélyesebben vannak beren-
deztve. Kütnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál!
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

1837. szám
kig. 1903.
Pályázati hirdetmény.
Szóna, Gombos és Prigl-
Szt.-lván nagyközségekből csoportosított
és Szóna székhelylvel megállapított **kör-**
állatorvosi állásra pályázatot hirdetek
Az állás javadalmazása: 1200 kor
kézpénzfizetés, hivatalos utazások alkalmá-
val az egyes községek által természet-
ben kiszolgáltatóndó fuvar és az állatok
gyógykezeléséért az 1888. évi VII. t. cz.
103. §-a szerint egyezséglel vagy szerző-
désileg biztosított díj.
Felhívom pályázni kívánókat, hogy
kellően felszerelt kérvényükkel **folyo évi**
augusztus hó 1-ig hozzám nyujtsák be.
Apatin, 1903. június 4-én.
Matkovits Béla,
főszolgabíró.

Közép és kereskedelmi
iskolái tanulók kik Zomborban tanulnak,
teljes ellátást kapnak és szülői gondozás-
ban részesülnek egy nyugalmazott izr.
tanítónál. Magánórákat is ad. Címe:
SIPOS IGNÁC ZOMBOR,
főbezdáni-ut 174, hónapd kaszárnyával szemben.

SCHOTTOLA ERNŐ
VI. FONCIERE PALOTA
A gyártás jókárban tartásához és üzeméhez szükséges
gépek, szerszámok, kőmővel, székák, porgyak, olajok és szerszámok,
melyek az összes tevékenységhez 1877. IX-99 sz. belügyminiszeri
rendelet szerint kötelezőleg tartoznak.
A részletekért nyújtsák be.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Urányműve üzem
ALAPÍTTATOTT 1878.

Homlokzat-festék-gyár
Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (száját házban)
Arany-érmekkel kitüntette.
200 korona jutalék utánazások kimutatásáért.
Mintalárta, nevészinté utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.
Oblát Károly könyvnyomdájából Zomborban.